

[Himmelstrup.]

Det er utvivlsomt rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Lars M. Olsen nu udtalte, at penge markedet er blevet betydeligt strammet i indværende efterår: Det gælder vist nok særlig for bankernes vedkommende. Det hænger sammen med, at finansieringen af både den hjemlige produktion og importen har været stigende. Det har medført bankernes stærkt stigende udlån. Når hertil så er kommet faldende indlån, må konsekvensen nødvendigvis blive en formindskelse af bankernes kassebeholdning, som altså kun for en vis del er fri, og det er sikkert også rigtigt, som det ærede medlem hr. Lars M. Olsen sagde, at sammenligner man den nu foreliggende fri kassebeholdning for bankernes vedkommende med den kassebeholdning, der forelå f. eks. på det tilsvarende tidspunkt i 1938, må denne fri kassebeholdning i øjeblikket betegnes som værende for lille.

Såvidt man kan forstå, har man fra bank side lagt et betydeligt pres på ministeren for nu igen at opnå en lempelse i bindingerne. Der findes jo imidlertid allerede i den nugældende lov adgang til at opnå dispensationer fra de gældende bindingsbestemmelser, både individuelle og generelle dispensationer, men såvidt jeg ved, er disse dispensationsbeføjelser, som handelsministeren kan udøve efter nationalbankens indstilling, kun meget lidt benyttet af bankerne, og jeg tror, at alle begrundede anmodninger om dispensation — det er ikke ret mange — er blevet imødekommet.

Den højtærede minister har altså ikke ønsket ved de nu foreliggende lovforslag at opretholde den hidtidige ordning, men foreslår, at man igen foretager en halvering af bindingsbeløbet, væsentlig under hensyn til, at til de almindelige finansieringsopgaver, som bankerne har, kommer der den særlige situation, som finansieringen af Marshallplanen repræsenterer.

Udover dette, at det bindingspligtige beløb halveres, foreslår den højtærede minister også enkelte tekniske ændringer i de hidtil gældende love. For det første i den måde, man beregner bindingsbeløbet på for bankernes vedkommende — de ændringer, der her foreslås, omfatter ikke sparekasserne. For bankernes vedkommende, foreslår den højtærede minister, skal der for det første ske nedsættelse af bindingsprocenten, og dernæst skal bindingssatserne alene sættes i forhold til bankernes samlede indskud på de forskellige konti og ikke beregnes på grundlag af en kombination af de beløb, der indestår på de forskellige

konti, sammenholdt med den stigning, der har fundet sted i disse konti i tiden fra 1942 indtil dato.

I og for sig må det virke overraskende, at handelsministeren foreslår en sådan ændring, al den stund man jo har det almindelige indtryk — måske i højere grad fra finansministeren end fra handelsministeren —, at formålet er at komme helt væk fra de hidtil gældende bindingsbestemmelser; men man må dog vel sige, at efter de regler, som nu foreslås bragt til anvendelse, vil bindingen, hvis indlånsmidlerne går ned i den kommende tid, hvad man vel kan forvente, i virkeligheden blive større, end den ville blive, såfremt den højtærede handelsminister opretholdt bestemmelsen om, at bindingen skulle beregnes dels på grundlag af de øjeblikkelige indlånsbeløb på de enkelte konti, dels på grundlag af den stigning, som havde fundet sted på disse konti fra 1942 til dato.

Jeg vil gerne spørge den højtærede handelsminister, om denne betragtning ikke er rigtig. Jeg ser vel, at den højtærede minister både i bemærkningerne til lovforslaget og i sin forelæggelsestale har fremhævet, at de nye regler indeholder betydelige administrative lettelser både for bankerne og for banktilsynet, og det er utvivlsomt rigtigt, men hvad det mere principielle angår, de beløb, som bliver bundet, kan jeg i hvert tilfælde ikke se rettere end, at bindingen i tilfælde af, at indlånen falder, vil blive større efter de nye regler end efter de gamle. Det er det, der forekommer mig at være lidt af en inkonsekvens fra den højtærede handelsministers side. Den højtærede handelsminister og den høje regering kan naturligvis sige: vi ønsker så lempelige bindingsregler som overhovedet muligt, men vi erkender, at dette hensyn kan vi tvinges til at fravige for at lette administrationen af denne lov både for banktilsynet og for bankerne.

Den anden ændring, som er af mere teknisk karakter, medfører, at de pengeinstitutter, som efter forslaget falder ind under bindingsreglerne, bliver betydeligt færre, idet man ikke kræver, at de pågældende pengeinstitutter skal have indlån til beløb af over 1 mill. kr. for at falde ind under bindingsreglerne, men har sat beløbet op til 5 mill. kr. Det er naturligvis en ganske overordentlig betydelig lempelse både for pengeinstitutterne og for administrationen, og vi for vort vedkommende hilser disse bestemmelser med glæde. Uden at bindingsbeløbet går nævneværdigt ned simplificeres systemet, hvad man kun kan være tilfreds med.